

Університет державної фіскальної служби України

Калач Анна Павлівна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економіки підприємств

Університету державної фіскальної служби України

Калач Анна

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor, Department of Enterprise Economics

National University of the Fiscal Service of Ukraine

ORCID: 0000-0002-6031-0591

Корній Інна Сергіївна

аспірант кафедри економіки підприємств

Університету державної фіскальної служби України

Корній Інна Сергіївна

аспірант кафедри економіки підприємств

Університету державної фіскальної служби України

Korin Inna

Postgraduate Student of the Department of Enterprise Economics

National University of the Fiscal Service of Ukraine

DOI: 10.26313/2520-2294-2020-3-5699

ЗАХОДИ З ПРОТИДІЇ АГРЕСИВНОМУ ПОДАТКОВОМУ ПЛАНУВАННЮ В УКРАЇНІ

МЕРЫ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ АГРЕССИВНОМУ НАЛОГОВОМУ ПЛАНИРОВАНИЮ В УКРАИНЕ

MEASURES AGAINST AGGREGATE TAX PLANNING IN UKRAINE

Анотація. В статті досліджується проблема трансфертного ціноутворення, сутність та етапи становлення міжнародних стандартів запобігання агресивному податковому плануванню, прихиль щодо протидії розширенню оподатковуваного прибутку/податкової бази та винесенню прибутку з під оподаткування. Мета статті полягає в дослідженні передумов та етапів реалізації трансфертного ціноутворення та стану імплементації основних принципів Плану BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) в Україні.

Винесення прибутку з під оподаткування можливе через існуючі суперечності між фактичними обставинами і нормами податкового законодавства в різних країнах, тому створення, підтримка, вдосконалення та імплементація міжнародних податкових стандартів є важливою практичною і теоретичною проблемою.

Дослідження проблем міжнародного оподаткування та шляхів їх вирішення, знаходили відображення в наукових роботах, починаючи з середини XIX століття. Починаючи з кінця XX сторіччя теоретичні напрацювання стали підґрунтям для реалізації широкомасштабних та багатосторонніх податкових реформ, характерною рисою яких було формування стандартів та прихиль міжнародного оподаткування світою економіка стала глобальною, а бюджети країн продовжують

залишатися національними. Методологічною базою міжнародних модельних податкових конвенцій є доктрина економічної зв'язності, відповідно до якої країна, де фактично здійснює доходи отримувач, законні права на оподаткування фізичних або юридичних осіб перебувають на її території.

Авторами визначено чотири етапи становлення сучасних підходів до міжнародного результирування трансфертного ціноутворення, основою періодизації є стан координації національних податкових політик.

В статті проаналізовано зміст та стан імплементації правил плану BEPS, які взяла на себе Україна, автори дійшли висновку, що хоча Україна поки що не повністю привела своє законодавство у відповідність до рекомендацій ОЕСР, однак внаслідок рухується до повноцінної імплементації розширеного пакету Правил BEPS. Імплементація світових стандартів сприятиме усуненню технічних та людських неузгодженостей у національному податковому законодавстві та повинна сприяти підвищенню ефективності механізму з контролю трансфертного ціноутворення.

Ключові слова: агресивне податкове планування, трансфертне ціноутворення, податковий контроль, протидія виведенню прибутків, міжнародне оподаткування.

Анотація. В статті досліджується проблема трансфертного ціноутворення, сутність і етапи становлення міжнародних стандартів протидії агресивній податковій оптимізації, правил протидії ерозії податкової бази та виведенню прибутків із податкообкладення. Ціллю статті є дослідження передпосередств і етапів еволюції трансфертного ціноутворення і стану імплементації основних правил Плану BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) в Україні.

Виведення прибутків із податкообкладення стає можливим із-за протиріччя між фактичними обставинами і нормами податкового законодавства в різних країнах, тому створення, підтримка, вдосконалення і імплементація міжнародних податкових стандартів є важливою практичною і теоретичною проблемою.

Дослідження проблем міжнародного податкообкладення і способів їх вирішення, отрималися в наукових роботах, починаючи з середини XIX століття. Починаючи з кінця XX століття теоретичні наробки стали основою для реалізації широкимасштабних і багатосторонніх податкових реформ, характерною рисою яких було формування стандартів і правил міжнародного податкообкладення, оскільки економіка стала глобальною, а бюджети країн продовжують залишатися національними. Методологічною базою міжнародних модельних податкових конвенцій є доктрина економічної зв'язності, згідно з якою країна, де фактично здійснює доходи отримує, законні права на оподаткування фізичних або юридичних осіб перебувають на її території.

Авторами визначено чотири етапи становлення сучасних підходів до міжнародного результирування трансфертного ціноутворення, основою періодизації є стан координації національних податкових політик.

В статті проаналізовано зміст та стан імплементації правил плану BEPS, які взяла на себе Україна, автори дійшли висновку, що хоча Україна поки не повністю привела своє законодавство у відповідність до рекомендацій ОЕСР, однак внаслідок рухується до повноцінної імплементації розширеного пакету Правил BEPS.

Імплементація міжнародних стандартів сприятиме усуненню технічних та людських неузгодженостей у національному податковому законодавстві та повинна сприяти підвищенню ефективності механізму з контролю трансфертного ціноутворення.

Ключевые слова: агрессивное налоговое планирование, трансфертное ценообразование, налоговый контроль, противодействие выводу прибыли, международное налогообложение.

Summary. The article examines the problem of transfer pricing, the nature and stages of the formation of international standards for the prevention of aggressive tax planning, rules to counteract the erosion of taxable profit / tax base and the withdrawal of profit from taxation. The purpose of the article is to investigate the background and stages of the evolution of transfer pricing and the state of implementation of the basic rules of the BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) Plan in Ukraine.

Withdrawal of profit from taxation becomes possible because of the contradictions between the facts and norms of tax legislation in different countries, so the creation, support, improvement and implementation of international tax standards is an important practical and theoretical problem.

The examination of problems with international taxation and ways of their solution, have been reflected in scientific works since the middle of the XIX century. Since the end of the twentieth century, theoretical developments have become the basis for the implementation of large-scale and multilateral tax reforms, a feature of which has been the formation of standards and rules for international taxation as the economy has become global and national budgets continue to remain national. The methodological basis of international model tax conventions is the doctrine of economic connectedness, according to which a country that is a source of income gains legal rights to tax natural or legal persons residents located in its territory.

The authors identified four stages in the formation of modern approaches to the international regulation of transfer pricing, the basis of periodization is the state of coordination of national tax policies.

The article analyzes the content and state of implementation of the BEPS rules that Ukraine has assumed, and the authors conclude that, although Ukraine has not yet fully aligned its legislation with OECD recommendations, it is confidently moving towards full implementation of the expanded BEPS package. The implementation of world standards will help eliminate technical and logical discrepancies in national tax legislation and should enhance the effectiveness of the transfer pricing control mechanism.

Key words: aggressive tax planning, transfer pricing, tax control, countering profits, international taxation

Постановка проблеми. Трансфертне ціноутворення та агресивне податкове планування є однією з ключових проблем низької ефективності реалізації фіскальної потенціалу вітчизняної податкової системи і відповідно призводить до формування негативних фіскальних розширень внаслідок застосування суб'єктами господарювання схем ухилення та уникнення від оподаткування» [1; 7].

Як ми вже зазначали раніше, Україна досить повільно приєднується до впровадження нових світових стандартів податкової прозорості та обміну фінансовою інформацією. За оцінками аналітиків Центру соціально-економічних досліджень СРСЕ: «механізм з контролю трансфертного ціноутворення понад 5 років підтримується в ґрунтовно зародковому стані (охоплення компаній, що здійснюють ризикові операції, перевірки не перевищує одного відсотка) та генерує «імітаційні» результати роботи (за період 2013–2017 рр. лише 6 млрд. грн. або 0,00058% стали предметом переслідування при загальних обсягах контрольованих операцій, які склали 10377 млрд. грн.)» [2, с. 257]. За даними Звіту про виконання плану роботи ДФС за перше півріччя 2019 року,

в роботах українських вчених Н. Дзюби [5], М. І. Макарєнка [6], М. В. Кодовоцького [6], О. С. Чукаліної [9] та інших. В роботах Лі Шепард [15] обґрунтовано економічну природу принципів трансфертного ціноутворення, закладених в Багатосторонню Конвенцію МІД (Multilateral convention to implement tax treaty related measures to prevent base erosion and profit shifting) та концепцію ОЕСР [12; 13], механізмами зменшення бази оподаткування, що використовуються в трансфертному ціноутворенні розглянуто в роботі [16]. Зарубіжні вчені зробили значний внесок в розробку теоретичних моделей трансфертного ціноутворення та формування ефективних моделей внутрішньо фірмових відносин, більш детальний огляд зарубіжної літератури з емпіричних проблем трансфертного ціноутворення та зменшення бази оподаткування зроблено в роботі [17].

Найважливішу роль в питаннях податкового адміністрування трансфертного ціноутворення на всіх етапах становлення теорії трансфертного ціноутворення відіграла Організація економічного співробітництва та розвитку, яка визначає міжнародні стандарти в сфері трансфертного ціноутворення [9; 18].

в результаті самостійного коригування ціни контрольованої операції і сум податкових зобов'язань, додаткові нарахування на прибуток склали всього 119,7 млн. грн. [3, п. 3.4]. Невтішною є також статистика щодо вирішення податкових спорів з трансфертного ціноутворення, тому що «з усіх справ від вересня 2013 до січня 2018 рр. 62% рішень по справах з трансфертним ціноутворенням були на користь платника, особливо в справах, які вирішуються в касаційній інстанції (75%)» [4]. Тож імплементація норм міжнародного оподаткування для України є актуальною задачею оскільки це створить умови для підвищення фіскальної ефективності податкової системи та зменшення розбіжностей у трактуванні сутнісних понять трансфертного ціноутворення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблем трансфертного ціноутворення займаються вітчизняні та іноземні науковці, міжнародні фінансові інститути, консультанти-практики. Дослідження сутності, моделей, принципів та механізмів трансфертного ціноутворення містяться

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження передумов та етапів розвитку заходів податкового контролю з проблем протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутків в низькоподатковій юрисдикції, стану імплементації в Україні норм міжнародного податкового законодавства з питань трансфертного ціноутворення задля створення умов для справедливого розподілу податкового доходу, протидії штучному виведенню прибутків, агресивному податковому плануванню міжнародними компаніями.

Виклад основного матеріалу. Глобалізація товарних та фінансових ринків створює умови для маніпуляції цінами з метою ерозії (розмивання) бази оподаткування, внаслідок цього податки переміщуються в так звані низькоподаткові юрисдикції (податкові гавані). МНФ та ОЕСР ще на початку 60-х років почали роботу з розробки міжнародних правових норм податкового регулювання трансфертного ціноутворення. Так, у 1963 році було прийнято першу Модельну конвенцію ОЕСР про податок на доходи і капітал.

Конвенція була спрямована на розвиток рівноправного співробітництва між країнами-експортерами та країнами-імпортерами капіталу, віддаючи перевагу принципу резидентства суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Ґрунтуючись на аналізі, проведеному І. М. Кучерою [8], можна виділити декілька етапів в процесі становлення сучасних підходів до міжнародного регулювання трансфертного ціноутворення:

- перший етап (з середини ХІХ до початку ХХ сторіччя), на даному етапі міждержавне податкове регулювання здійснювалось у формі переважно двосторонніх угод, тоді як відповідних міжнародних організацій ще не існувало;
- другий етап (міжвоєнне двадцятиліття (1919–1949 рр.) та період до початку 50-х років ХХ сторіччя). Головна подія цього періоду — створення у 1920 році Фінансового комітету Ліги Націй, основним завданням якого було вирішення проблеми подвійного оподаткування.

В цей період було закладено основи модельних податкових конвенцій з питань уникнення подвійного оподаткування доходів і капіталів, податків на спадщину, а також питань адміністративної та юридичної допомоги у сфері збирання податків. Методологічною базою для уніфікації принципів і категорій міжнародного оподаткування, стала доктрина економічної ав'язаності (doctrine of economic allegiance) Г. Шанца. За підходом Шанца, країна джерело доходу отримувала законні права на оподаткування фізичних або юридичних осіб-нерезидентів, які перебували на її території. [9] Закінчення цього періоду характеризується суттєвими інституційними трансформаціями. Фінансовий комітет Ліги Націй у 1947 р. трансформувалася у Фіскальний комітет ООН. Але у 1954 р. Фіскальний комітет ООН був також розформований,

а у 1956 р. створено Комітет з фіскальних питань Організації європейського економічного співробітництва (пізніше — Організації європейського економічного співробітництва та розвитку).

- Третій період пов'язується з розгортанням процесів глобалізації у 1950–1980 роках. Протягом цього періоду було уніфіковано підходи розвинених країн відносно держав — податкових гаваней через міжнародні організації (ОЕСР) та інтеграційні угруповання (ЄС), це стимулювало розвиток національних податкових систем і податкової політики в напрямку протидії втечі капіталів за кордон з податкових міркувань.
- Четвертий етап розпочався на рубежі ХХ–ХХІ ст., відзначається бурхливим зростанням електронної комерції, збільшенням доходів від дистанційних продажів цифрових продуктів. Все це ускладнює роботу національних податкових органів і вимагає

нових підходів щодо координатції національних податкових політик.

Основні принципи трансфертного ціноутворення, що характерні для даного етапу зифікацій у Європейській про трансфертне ціноутворення для багатовнаціональних підприємств та податкових адміністрацій прийнятому у 1995 році. Цей документ визначає підходи до аналізу комерційної та фінансової діяльності транснаціональних корпорацій та їх структурних підрозділів. Наступним кроком, спрямованим на підвищення прозорості податкового планування міжнародних компаній стала розробка на саміті країн G-20 у 2012 році плану дій ОЕСР щодо протидії розмиванню податкової бази та виведенню прибутку з під оподаткування. Цей документ має назву План BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) [9], у країнах ОЕСР він почав впроваджуватись з липня 2013 року у 2015 році. На черговому саміті ОЕСР, що відбувся у Туреччині, було укладено 15 дій, кожна дія спрямована на стійле вирішення конкретної коли проблеми, що існують у сфері міжнародного оподаткування, а саме:

- 1) вирішення податкових проблем цифрової економіки;
- 2) нейтралізація ефектів невідповідностей у підходах до оподаткування;
- 3) посилення правил щодо контролюваних асоційованих компаній;
- 4) запобігання ризикомання податкової бази шляхом віднесення процентних платежів до складу витрат;
- 5) боротьба з податковими асоціями, пов'язаними з використанням спеціальних режимів оподаткування;
- 6) запобігання надання податкових пільг у між-

державних угодах (податкових конвенціях);

- 7) ігнорування уникнення статусу постійного представництва;
- 8) трансфертне ціноутворення: нематеріальні активи;
- 9) трансфертне ціноутворення: ризики і капітал;
- 10) трансфертне ціноутворення: операції з підвищеним ризиком;
- 11) покращення аналізу даних;
- 12) обов'язкове розкриття інформації про використання схем агресивного податкового планування;
- 13) перегляд підходу до звітів щодо трансфертного ціноутворення;
- 14) механізм вирішення конфліктів;
- 15) впровадження багаторівневого інструменту — MLI (Multilateral Instrument).

Мінімальний стандарт Плану BEPS — кроки 5, 6, 13, 14 є обов'язковим до виконання учасниками

проекту BEPS. Учасниками виявляють країни, що підписали MLI (Multilateral convention to implement tax treaty related measures to prevent base erosion and profit shifting) – багатосторонню конвенцію з протидії розмиванню оподатковуваного прибутку/податкової бази та виведенню прибутку з під оподаткування. У 2017 році її підписали 83 юрисдикції, в тому числі і Україна, доцільно проаналізувати зміст та етап імплементації пунктів плану BEPS, які взяли на себе Україна більш детально. Пакет українського Плану дій BEPS є більшим за мінімальний пакет, він включає правила 3, 4, 5, 6, 7, 8–10, 13, 14.

Правило 3. Посилити правила для контролювання іноземних компаній (КІК). Правила КІК призначені більшості розвинених економік світу та полягають у вимовленні прибутків, виведених у низькоподаткові та офшорні юрисдикції та оподаткуванні таких прибутків незалежно від їх формального розподілення на рівні «контрольного власника». Цей крок спрямований на відстежування інформації про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) компанії, відстеження зв'язків між компаніями та, як наслідок, перешкоджання виведенню з під оподаткування доходів, зменшуваних під оплату послуг, виплату роялті тощо. Це правило стосується фізичних та юридичних осіб, які є контролерами (бенефіціарами) іноземних компаній. Відповідно до законопроекту № 1210 нерозподілений прибуток іноземних компаній може оподатковуватись в Україні за ставкою 15% на рівні українського бенефіціара бізнесу. КІК повинні декларувати частки в іноземних компаніях, фондах, трестях та щорічно готувати звітність щодо КІК. На рівні податкових органів потрібно подавати аудиторський висновок щодо фінансової

Правило 3. Удосконалення заходів боротьби з податковими зловживаннями, зокрема порядку обміну інформацією та вимог щодо фактичної присутності. Цей пункт стосується більш ефективного обміну інформацією, а також вимог щодо фактичної присутності для застосування податкових пільг. Сферою застосування даного пункту BEPS є міждержавний обмін інформацією, він став можливим за наявності відповідних міждержавних договорів про обмін інформацією та відповідності їх стандартам ОЕСР щодо «автоматичного» (AEOI) обміну інформацією та «за запитом» (EOIR).

В Україні переважно використовується обмін податковою інформацією за запитом. Він здійснюється на основі Конвенції про власну адміністративну допомогу в податкових справах від 1988 р., до якої Україна приєдналась у 2009 р.; двосторонніх договорів про обмін податковою інформацією; відповідних положень конвенцій про уникнення подвійного оподаткування.

З 2014 року ОЕСР затвердила універсальний міжнародний документ Common Reporting Standard (далі — CRS) відповідно до якого держава може обрати одну з двох можливих правових основ для впровадження автоматичного обміну інформацією. Зокрема, правовою основою обміну може бути Model Competent Authority Agreement (MCAA) — багатостороння модельна угода, розроблена ОЕСР спеціально для обміну інформацією в рамках CRS. Також за правову основу обміну інформацією можна брати двосторонні угоди про уникнення подвійного оподаткування. Обидві зазначені вище опції є можливими, одинок офіційно оприлюднена позиція представників ОЕСР вказує на те, що приєднання державами до багатосторонньої модельної угоди MCAA є пріоритетним [9].

звітності КІК, а в окремих випадках — документально з трансфертного ціноутворення щодо операцій КІК між собою та з іншими підприємствами.

Правило 4. Знижувати ризиків виведення податкової бази шляхом відокремлення процентних платежів до складу витрат. Цей пункт передбачає розробку правил трансфертного ціноутворення по угодах щодо надання фінансових гарантій, гарантії виконання угодів, деривативів, внутрішнього фінансування і договорів страхування. Відповідно до законопроекту № 1210 передбачено внесення змін до ст. 39 Податкового кодексу України, які частково спрямовані на реалізацію принципу 4. Зміни передбачають звільнення контролюючою особою складання окремої фінансової звітності за міжнародними стандартами за інформацією, трест чи інше утворення без статусу юридичної особи, частка у якому їй належить, та (зараховувати скорочений прибуток, що підлягає оподаткуванню за прийнятими, визначеними для контролювання іноземних компаній.

9 березня 2018 р. ОЕСР випустила нові обов'язкові правила розкриття інформації для впровадження положень про загальні стандарти звітності (CRS) та непрозорих офшорних структур, що угоджуються з концепціями щодо обов'язкового розкриття інформації, викладеної в рекомендаціях, що містяться в виключному звіті про обов'язкові правила розкриття інформації. З грудня 2019 року Верховна Рада прийняла законопроекти № 2102 та № 2103, якими передбачено впровадження автоматичного обміну інформацією за стандартами FATCA та CRS. Для того щоб Україна до 2020 р. могла обмінюватися інформацією, потрібно здійснити комплексну роботу з імплементації CRS, а саме:

- адаптувати національне законодавство до вимог стандарту CRS (викопіювати частково);
- вийти країні-партнерів та підписання міжнародної угоди про автоматичний обмін інформацією (не виконано);

- забезпечити дотримання вимог конфіденційності й захисту персональних даних (не виконано);
- підготувати/закласти й технічно забезпечити процеси збору та обміну інформацією (не виконано) [10].

Правило 6. Заходи, спрямовані проти зловживань, шляхом застосування угод про запобігання подвійного оподаткування. Джерелом міжнародного права у застосуванні конвенцій є не лише сам текст відповідних конвенцій, але також і Коментар ОБСР і Коментар (ХП) до Модельних конвенцій про уникнення подвійного оподаткування. В Україні реалізація цього пункту здійснюється на підставі діючих двосторонніх угод, перелік яких оприлюднюється на сайті ДФС. Запальні норми щодо усунення подвійного оподаткування передбачено ст. 13 ПКУ. Одночасно у ст. 103 ПКУ міститься порядок застосування міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування стосовно збільшення від оподаткування доходів нерезидентів із джерелом їх походження з України, а у п. 141.4.9 та пп. 170.11.2 ПКУ уточнено право зменшити суму річного податкового зобов'язання на суму податків, сплачених за кордоном, для юридичних та фізичних осіб — резидентів, відповідно.

Правило 7. Штучне уникнення статусу постійного представництва. Згідно з цим положенням, у разі, якщо особа діє в договірній юрисдикції і систематично укладає контракти або систематично грає основну роль, що призводить до укладання контрактів в нерезидентом, ця особа буде вважатися постійним представництвом такого нерезидента в цій договірній

юрисдикції. Закономпроект № 1210 передбачено нову редакцію п. 14.1.193 Податкового кодексу України, яким уточнено термін «постійне представництво».

Правило 8–10. Ці правила стосуються контролю за розподілом функцій, ризиків та нематеріальних активів всередині групи компаній, вдосконалення правил для операцій з сировинними товарами шляхом виключення обміну на застосування виключно біржових котирувань певних бірж та надання можливості використовувати котирувальні ціни на такі товари. Законпроект № 1210 передбачає, що податківці повинні враховувати не лише факт формального розподілу ризиків в середині міжнародної групи, але й оцінювати фактичну ситуацію.

Правило 13. Перегляд вимог щодо документації по трансфертному ціноутворенню. Законпроект № 1210 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» передбачено впровадження в Україні трирівневої системи звітності:

- Мастер-файл (Master File) або глобальна документація з ПЦ є загальним оглядом діяльності між-

народної групи. Цей документ повинен відображати загальну структуру групи, фінансову діяльність, опис політики ПЦ, суттєвих нематеріальних активів. Подається за запитом ДФС.

- Звіт в розрізі країн (Country-by-country report) — містить зведену інформацію щодо економічної діяльності в розрізі усіх юрисдикцій, в яких присутня міжнародна група. Цей звіт відображає розподіл доходів, прибутків, податків та економічної активності та дозволяє оцінити загальне податкове навантаження групи. Звіт подається, якщо сукупний консолідований дохід міжнародної групи за рік, що передус звітному перевищує еквівалент 750 млн. євро. Подається без запиту ДФС.

- Деталізована інформація про контрольовані операції (Local File) — це документ, що містить інформацію про контрольовані операції та обґрунтування їх відповідності принципу «втягнутої руки». Подається за запитом ДФС.

Правило 14. Механізм вирішення конфліктів. В рамках мінімального стандарту Україна зобов'язана імплементувати положення Багатосторонньої конвенції MLD, яке врегулює загальні засади провадження Процедура взаємного узгодження. Для того, щоб процедура взаємного узгодження була ефективною у своїй практичній реалізації, відповідний механізм повинен міститися в чинному законодавстві. Слід визначити, що така процедура міститься в проекті закону № 1210, що був схвалений Верховною Радою 16 січня 2020 року [11].

Висновки та перспективи подальших досліджень

Міжнародне регулювання трансфертного ціноутворення пройшло у своєму розвитку декілька важливих етапів. Основним результатом цього розвитку стала розробка стандартів розкриття інформації та подання податкової звітності, яких дотримуються більшість країн світу. В Україні ефективність заходів проти дії розширеного оподатковуваної бази й зменшення прибутку в під оподаткування (імплементация Плану BKi'S) є досить низькою, це призводить до зменшення надходжень до Державного бюджету України і створює не рівні умови для суб'єктів господарювання. Втілення Плану дій BEPS в Україні означатиме готовність дотримуватися міжнародних стандартів інформації, створить необхідні регуляторні важелі, які будуть стримувати відтік капіталу з України і позитивно вплине на інвестиційний імідж країни.

Україна поки що не повністю привела своє законодавство у відповідність до рекомендацій ОБСР, однак активно рухається до повноцінної участі в міжнародному економічному житті. Після прийняття законопроекту № 1210 буде досягнуто суттєвого прогресу щодо імплементации правил 3, 4, 5, 6, 7, 8–10,

На наш погляд, ефективність реалізації Плану дія ІЗКІС в Україні значною мірою буде залежати від успішності впровадження електронного самовряду

важливі та повільного зміню процесом пункту 1 правил НКУ-15 — вирішення податкових проблем цифрової економіки. Діджиталізація, з процесом, що складно реалізувати технічно, і в різних країнах існують різні погляди щодо можливих шляхів удосконалення інструментів міжнародного оподаткування рівномірності цифрових операцій, але без цього, по-перше, неможливо забезпечити автоматичний обмін інформацією, по-друге, значна частина діяльності міжнародних компаній залишиться поза межами податкового контролю. Отже, податкові проблеми цифрової економіки повинні стати пріоритетним напрямом наукових досліджень як складова трансфертного ціноутворення.

15. Lee Sheppard. OECD BEPS Country-by-Country Reporting Is Too Burdensome. HMRC Official Says. 2014 TAX NOTES TODAY 28-3 (FEB. 11, 2014).
16. Ault, Hugh J., Wolfgang Schoen, and Stephen E. Shay. 2014. Base Erosion and Profit Shifting: A Roadmap for Reform // Bulletin for International Taxation 68: 275, Boston College Law School Legal Studies Research Paper No. 324. URL: <http://ssrn.com/abstract=2489349> [date of appeal: 10.01.2020].
17. Dharmapala, Dharmika. 2014b. Base Erosion and Profit Shifting: A Simple Conceptual Framework // University of Chicago Coase-Sandor Institute for Law & Economics Research Paper No. 703. URL: <http://ssrn.com/abstract=2487770> [date of appeal: 09.01.2020].

References

1. Бучков В. Перспективи підвищення ефективності протидії мінімізації сплати податків в Україні. Механізми протидії агресивному податковому плануванню: світові досвід та практика України: зб. матер. наук. конф. однієї семінари. 10 грудня 2018 р. Ірпін]. С. 7–10.
2. Калач Г. Захист податкової бази при здійсненні контрольованих операцій. Управління публічним фінансом та проблеми забезпечення національної економічної безпеки: збірник тез Податкового Конгресу (м. Ірпін]. 12 грудня 2018 р.). Ірпін]: Університет ДФС України. 2018. С. 207–209.
3. Звіт про виконання Плану роботи Державної фінансової служби України на перше півріччя 2018 р. URL: <http://sfb.gov.ua/diyalnist/plani-ta-svitlo-tchid/23795/>. html [date of appeal: 11.02.2020].
4. Спор з трансфертного ціноутворення: статистика, докazy, наслідки рішень // Журнал гасета online від 1 березня 2018 року. URL: <https://yur-gazeta.com/golova/spori-z-transfernogho-cinoutvorennja-statistika-dokazi-na-sledkaviah-rishennja.html> [date of appeal: 11.02.2020].
5. Дзюба Р. Трансфертне ціноутворення: економічне та соціальне значення у спеціалізації. // Економіка України. 2006. № 1. С. 16–22.
6. Кольовак В. М. / В. М. Кольовак // Трансфертне ціноутворення як механізм ухилення від сплати податків. Ефективна економіка № 7 / 2013. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?cid=2159> [date of appeal: 01.02.2020].
7. Кривий В. Трансфертне ціноутворення в 2019 році: нові правила та норми. URL: <https://utels.ua/ua/publication/commerce/12-val-tranfernogho-cinoutvorennja-v-2019-godu-novye-pravila-i-normy> [date of appeal: 15.02.2020].
8. Kucheroва І. М. Сучасні тенденції розвитку систем оподаткування доходів ТНК / І. М. Kucheroва // Ефективна економіка № 3, 2012. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?cid=2159> [date of appeal: 21.02.2020].
9. Чукиліна О. В. Теорія трансфертного ціноутворення: поняття та періодична розвідка / О. В. Чукиліна // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2013. № 4. С. 119–124. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uep_2013_4_18 [date of appeal: 19.02.2020].
10. Шведчук І. Міжнародний обмін податковою інформацією // Журнал гасета online від 28 грудня 2018 року, № 2 (122).
11. Verkhovna Rada prynjala zakony dlya obminu podatkovoy informatsiyi / Vizeykh. Ofitsiine vydannya DPS Ukrainy. 13 грудня 2018 р. URL: <http://www.vuzkh.com.ua/uk/news/100015648-verkhovna-rada-prinyala-zakon-dlya-obminu-podatkovoy-informatsiyeyu> [date of appeal: 11.02.2020].
12. Baghatostoronnya Konvenciya MIA – nadidit dlya ukrainskykh platnykiv podatkov. Informatsiyniy lyst Derzhavnoy podatkovoy sluzhby Ukrainy Ukrainy № 4 від 24 лютого 2020 року. URL: <https://tax.gov.ua/dlya/News/250542.pdf> [date of appeal: 17.02.2020].
13. Nastanovy OESH z hudo transfernogho cinoutvorennja dlya transnatsionalnykh kompaniy ta podatkovykh sluzhb (OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations). 2010. 444 s.
14. Plan moprogramy OESH po protyvedostyvu razmyvanyu naloghooblaghaemo bazy u vyvody prybyly za pod naloghooblaghaemo (BEPS) – povorotny punkt v ystoriy mezhnatsionarnogho naloghooblaghaemo. Ernst & Young (SNGh). 2018. 12 s.
15. Lee Sheppard. OECD BEPS Country-by-Country Reporting Is Too Burdensome. HMRC Official Says. 2014 TAX NOTES TODAY 28-3 (FEB. 11, 2014).
16. Ault, Hugh J., Wolfgang Schoen, and Stephen E. Shay. 2014. Base Erosion and Profit Shifting: A Roadmap for Reform. Bulletin for International Taxation 68: 275, Boston College Law School Legal Studies Research Paper No. 324. URL: <http://ssrn.com/abstract=2489349> [date of appeal: 10.01.2020].
17. Dharmapala, Dharmika. 2014b. Base Erosion and Profit Shifting: A Simple Conceptual Framework. University of Chicago Coase-Sandor Institute for Law & Economics Research Paper No. 703. URL: <http://ssrn.com/abstract=2487770> [date of appeal: 09.01.2020].

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ «ІНТЕРНАУКА».

ISSN 2538-2294

Серія: «Економічні науки»

INTERNATIONAL SCIENTIFIC
JOURNAL «INTERNAUKA».

Series: «Economic sciences»

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ
ЖУРНАЛ «ИНТЕРНАУКА».

Серия: «Экономические науки»

№ 3 (35) / 2020

2 том

**МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
«ІНТЕРНАУКА».**

Серія: «Економічні науки»

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL
«INTERNAUKA».**

Series: «Economic sciences»

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
«ИНТЕРНАУКА».**

Серия: «Экономические науки»

НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ

*Свидомство
про державну реєстрацію
друкованих засобу масової інформації
КВ № 22443-12343Р*

№ 3 (35)

2 том

Київ 2020

№ 3 (35)
2 Т.

2020
березень

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ «ВЭП»
СЕРИЯ «ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ»
INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL «VETI»
SERIES «ECONOMIC SCIENCES»
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ «ВЕТІ»
СЕРІЯ «ЕКОНОМІЧЕСКІ НАУКИ»

ЗМІСТ

ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Sadigov Yusein Mami oğlu ADMINISTRATIVE AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF AZERBAIJAN IN REPORTS OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS	9
Джигорян Олександр Іванович ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТРАНСІЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	12
Ковалев Галина Михайлівна, Король Ірина Олександрівна ПОШУКИ ПРОТИДІ АГРИКОЛЬНОМУ ПЛАДОВИДНОМУ ЦІАНУВАННЮ В УКРАЇНІ	21
Усен Іванович, Овчаренко ВІДПОДЛЕДІВНО НАСАДЖЕННЯ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ЧЕРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ ПІСЛЯОСТАТНЬОГО ПЛАТІЖНОГО СИСТЕМИ	21
Червоний Дмитро Ігоревич КРИТИЧНІ ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄКТИВНОГО ЕКОНОМІЧНОГО МЕКАНІЗМУ ВИКОНАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ СИЛИ	34

РАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Полішук Ольга Михайлівна, Полішук Костянтин Володимирович ДОПОВІДНИЙ МЕТОДИЧНИЙ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ТАДІВ МЕЖАМИ РАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	45
---	----

СИСТЕМА ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Попович Дмитро PROBLEMS OF BUSINESS MANAGEMENT IN E-COMMERCE	52
Гармаш Ольга Володимирівна, Савчук Наталія Володимирівна, Дослідження Тренди та Особливості Міжнародного Інтернет-Бізнесу	75
Григоренко Ольга Михайлівна ВІСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	87